

**ДО
ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
ул. „Цар Калоян“ 1-а, 1000 София**

ДОКЛАД

от работната група към Висшия адвокатски съвет създадена с решение 2130/08.11.2019г. за изработване на проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 на ВАДвС за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,**

На основание решение 2130/08.11.2019 г. на Висшия адвокатски съвет, внасяме за одобрение проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 на ВАДвС за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Решение № 5418 по адм.дело № 14384/2019г. на петчленен състав на ВАС, образувано по жалба на ВАДвС срещу решение на ВАС по адм.дело № 3586/16г., с което бяха отменени измененията в Наредбата от 2014 г. бе публикувано на 08.05.2020 г. Измененията в Наредбата бяха обнародвани в Държавен вестник бр. 45 на 15.05.2020 г. С това решение бе обезсилено частично решението на тричленния състав на ВАС по адм. дело № 3586/2016г., като измененията от 2016 г. на атакуваните разпоредби останаха в сила.

Идеята за изменения на Наредба №1, приета на заседанието от 08.11.2019 г. беше да се стъпи на базата на изменения на чл. 36 от ЗА, където изрично да се отбележи, че наредбата по ал. 2 от чл. 36 се приема от ВАДвС при зачитане на обществения интерес и с оглед гарантиране качеството на адвокатската дейност и защита достойнството на адвокатската професия.

Наредбата следваше да се приеме въз основа на функционален анализ на адвокатската дейност, при който се отчита обемът и сложността на предоставената правна помощ, материалният интерес и другите защитавани права и интереси и отговорността на адвоката. Тези промени в ЗА бяха внесени в Народното събрание, но така и не бяха гласувани и то поради съпротива на част от адвокатите.

В изпълнение на набелязаните задачи работната група възложи на 06.12.2019 г. на доц. д-р. Иван Стойнев и ръководен от него екип да извърши функционален анализ на адвокатската дейност. Това се оказа изключително сложна задача, изискваща събиране на данни, извършване на сравнителен анализ, проучване на европейското законодателство и нормативни актове в европейските държави, уреждащи сходна материя.

На 18.05.2020 г. на Работната група бе предоставен от доц. д-р. И. Стойнев работен проект в „груб вид“ на един труд, наречен *„Изследване и оценка на факторите, относими към формиране на минимален размер на адвокатските възнаграждения.“* В окончателен вид този труд бе получен на 25.05.2020 г. и бе предоставен на всички членове на ВАДвС.

Доц. Стойнев е достигнал до извода, че за да е съвместима Наредба № 1 с правото на Европейския съюз и в частност с правилата относно свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, както и с правния режим за защита на конкуренцията, при нейното изработване следва да бъдат взети предвид следните изисквания:

Минималните размери на адвокатските възнаграждения не следва да водят до ограничаване на принципите на независимост, изключителност, самоуправление и самоиздръжка.

Минималните размери на адвокатските възнаграждения следва да са определени по такъв начин, че да гарантират качество на представяната услуга като ключов елемент от защитата на интересите на потребителите на юридически услуги. Минималните размери на адвокатските възнаграждения следва да са определени по такъв начин, че да гарантират доброто управление на правосъдието.

Минималните размери на адвокатските възнаграждения следва да са определени по такъв начин, че да гарантират престижа и достойнството на професията.

Минимални размери на адвокатски възнаграждения се установяват само за услуги, които могат да бъдат предоставяни единствено и само от адвокати или чието предоставяне от неадвокати се допуска по изключение, в предварително определени и изчерпателно посочени от законодателството случаи.

Уредба на минимални или максимални адвокатски възнаграждения не трябва да дискриминират нито пряко, нито непряко на основата на националност, нито на основание местоположение на адреса на управление по отношение на доставчиците на адвокатски услуги.

Минималните размери на адвокатските възнаграждения трябва да са подходящи и необходими за постигане на преследваната цел.

При отчитане на тенденциите в развитието на правото, екипът е стигнал до извода, че „резервирането“ за адвокатите на каквито и да било услуги извън процесуалното представителство е невъзможно.

Ето защо е предложил при изработването на новата уредба на адвокатските възнаграждения Висшият адвокатски съвет да се ограничи до фиксиране на минимални размери на възнагражденията за предоставени

адвокатски услуги само по отношение на онези от тях, които са пряко свързани с процесуално представителство.

Извършен е анализ на пазара на адвокатските услуги в страната, като е отчетен големият брой доставчици на услугата и неравномерната им разпределеност. Екипът е успял да определи ниво на месечен доход, гарантиращ независимостта на адвоката и качеството на предлаганата от него услуга, както и средно месечни разходи на адвоката за осъществяване на дейността му и предоставяне на качествена услуга.

Предложена е формула за изчисляване на почасова ставка, която да се прилага към различните видове дела. В таблици са определени броя часове на ангажираност на адвоката по различните видове дела и пред различните инстанции. Използвайки предложения модел изчислихме най-грубо почасова ставка в размер на около 48 лева.

Считаме, че екипът на доц. д-р Стойнев е предложил концептуално нови положения в начина на определяне на минималния размер на адвокатските възнаграждения и то само по отношение на изключителната адвокатска дейност. Това изисква дебат в Адвокатурата и обсъждане в най-широк кръг от адвокати. Следва да се вземат мненията на адвокатските съвети и адвокатски обединения. Това би могло да бъде и тема на Есенната национална конференция на Българската адвокатура.

Без всичко това, въпреки конкретиката в анализа относно изчисляване минималните размери на адвокатските възнаграждения, сме на мнение, че на този етап не следва да се предлагат такива съществени промени.

Още повече, че действащата Наредба № 1 регламентира минималните размери на адвокатските възнаграждения и за дейности, които не са изключителна адвокатска дейност и отпадането им от правната уредба би значело отстъпление от завоюваните позиции.

Като взехме предвид всички тези фактори, изготвихме проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 на ВАДВС за

минималните размери на адвокатските възнаграждения, който е предоставен на вниманието Ви. В процеса на изработване на проекта бе извършен сравнителен анализ на всички изменения на Наредба № 1, тъй като се оказа изключително трудно да се установи кои разпоредби са действащи след последните промени. Констатирахме четири основни грешки в публикувания от „Лакорда“ АД в продукта „Българско право“ текст на Наредбата, за което ги уведомихме и те се коригираха. Към днешна дата текстът на Наредба № 1, представен от „Лакорда“ АД е актуален. За Ваше улеснение бе изготвена сравнителна таблица, онагледяваща промените на адвокатските възнаграждения, съгласно Наредба № 1 на ВАДвС и предлаганите от работната група промени.

Подготвен е проект на мотиви, в който са обусловени причините, които налагат промяната, като е мотивирано конкретното предложение. Наред с това, прилагаме и проект на частична оценка на въздействие на законодателството.

След приемане на проекта за съответните промени от ВАДвС следва да бъде изпълнена процедурата по чл. 26 ЗНА, за да бъдат избегнати процесуалните пропуски от 2014 г.

Приложение:

1. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 на ВАДвС за минималните размери на адвокатските възнаграждения;
2. Проект на Мотиви към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения;
3. Проект на Предварителна частична оценка за въздействието към проект на Наредба за изменение на Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения;

4. Изследване и оценка на факторите, относими към формиране на минимален размер на адвокатските възнаграждения;
5. Таблица, онагледяваща промените на адвокатските възнаграждения съгласно Наредба № 1 на Висшия адвокатски съвет и предлагане от работната група промени.

Работна група: АТАНАС СТОЯНОВ
   СТЕФАН БОТЕВ
   ВЕСЕЛКА КОЕВА